

Elevenes refleksjoner

Foto: Hilde Hermansen, KKS

HVA SLAGS UTBYTTE HADDE ELEVENE AV SAMARBEIDSPROSJEKTET ARIADNE

Etter at generalprøven var gjennomført, fikk KKS inn skriftlige refleksjoner fra ca. halvparten av MDD-elever som hadde deltatt i prosjektet. Svarene var anonymisert.

Fra MDD vg1 leverte 13 elever svar på refleksjonsspørsmål fra KKS. Fra MDD vg2 leverte 16 elever og fra MDD vg3 leverte 20 elever. Til sammen 49 besvarelser fra MDD- elever.

Alle 49 elevene svarte ikke på alle spørsmålene fra KKS.

7 spørsmål ble stilt, blant annet:

1. Hvordan har det vært å være med på samarbeidsprosjektet om opera i skolen?
2. Hva synes du har vært mest spennende eller lærerikt?
3. Har møtet med aktører fra NOSO Opera gitt større forståelse for opera som kunstart?
4. Kan du se noen yrkesmuligheter innen opera som du ikke visste om før?

Spørsmål 1:

Hvordan har det vært å være med på samarbeidsprosjektet om opera i skolen?

Fra vg1, var alle 13 elevene positive til prosjektet,

Fra vg2, var alle 16 elever positive til prosjektet.

Fra vg3 var 18 av 20 elever positive til prosjektet.

Spørsmål 2:

Hva syns du har vært mest spennende eller lærerikt?

I dette spørsmålet var det satt opp 6 alternativer de kunne velge i, og elevene måtte begrunne sine svar:

Svaralternativene de kunne velge var knyttet til det de hadde vært med på i tillegg til ordinær undervisning på skolen.

1. Å høre operasjef Katharina Jakhelln Semb fortelle om hva Ariadne auf Naxos handler om
2. Å høre produsent Kjetil Falkum fortelle om produksjonen
3. Å møte scenograf og kostymemaker Susanne Münstner og se hvordan hun jobber
4. Å høre Elisabeth synge og fortelle om opera, Ariadne auf Naxos og stemmebruk
5. Å møte de tre sangerne og rekvisitøren på Stormen
6. Å være med på generalprøven

Flere elever syns alt var spennende og lærerikt, men de fleste trakk fram et til tre alternativer.

Ved å telle 1 poeng til de alternativene som var trukket fram fra elevene som mest spennende eller lærerike, ble resultatet som følger:

- **30 poeng til 5.** Å møte de tre sangerne og rekvisitøren på Stormen
- **29 poeng til 6.** Å være med på generalprøven
- **24 poeng til 2.** Å høre produsent Kjetil Falkum fortelle om produksjonen
- **15 poeng til 3.** Å møte scenograf og kostymemaker Susanne Münstner og se hvordan hun jobber
- **15 poeng til 4.** Å høre Elisabeth synge og fortelle om opera, Ariadne auf Naxos og stemmebruk
- **15 poeng til 1.** Å høre operasjef Katharina Jakhelln Semb fortelle om hva Ariadne auf Naxos handler om.

Et eksempel på svar til spørsmål 2 med begrunnelser, fra en elev som hadde valgt ut alle punktene som spennende og lærerikt:

1. (Til Katharina Jakhelln Semb) *Det gjorde det lettere å forstå hva det handlet om. Det er masse overnaturlige ting som skjer, av og til er det virkelighet, mens andre ganger er det en opera i en opera. Det hadde vært veldig vanskelig for meg å få med meg hva som skjer, og samtidig lese tekst (som var veldig fint at dere hadde).*
2. (Til Kjetil Falkum) *Interessant å høre hans synsvinkel. Det høres faktisk gøy ut å jobbe med.*
3. (Til Susanne Müntner) *Det er litt ekstra kult å se de tingene på scenen, når du vet hvor mye det er jobbet med.*
4. (Til Elisabeth Misvær) *Det var veldig lærerikt. Interessant å høre hvordan en får en rolle pga. stemmen sin.*
5. (Til de tre sangerne og rekvisitør) *Artig! Veldig artig!! Å vite hvordan de havnet her gjorde stykket litt mer spesielt, om du forstår. At det ikke bare er hoder med en stemme ut av munnen, men et fargerikt liv i bakgrunnen som førte dem hit.*
6. *TUSEN TAKK! det var gøy! Jeg er så glad for at dere ville vise det til oss på generalprøven gratis.*

Spørsmål 3:

Har møtet med aktører fra NOSO Opera gitt større forståelse for opera som kunstart?

Fra vg1 svarte **alle 13** elevene at de hadde fått større forståelse for opera som kunstart.

Fra vg2 svarte **15 av 16** elever at de hadde fått større forståelse, mens den ene hadde stor kunnskap fra før.

Fra vg3 svarte **alle 20 elever** ja, noen litt, svært mange svarte absolutt og mye, mens noen få mente de hadde først og fremst hadde lært mer om selve produksjonen av en opera.

Eksempler på svar til spørsmål 3:

1. *Det har gitt et innblikk i hvordan man kan tolke en opera og hvordan opera blir brukt for å formidle en historie. Og det å sette sammen musikk og scenespill var veldig interessant*
2. *Ja, det syns jeg. Men så har vi musikkelever lært ganske mye på skolen om opera, og forskjellige stemmer osv.*
3. *Om det ikke har gitt meg større forståelse for opera som kunstform, så har det gitt meg mye større forståelse for opera som produksjon.*
4. *Et ja, et sterkt ja!*
5. *Absolutt! Jeg vet nå mer om hvordan man utvikler operaen fra begynnelsen og helt mot slutt*

6. *Ja. Møtet med sangerne viste meg at det er mye man kan gjøre på en scene. Selv om man er sanger, kan man også lære om det å være skuespiller. Å se flinke folk på scenen er en kunst i seg selv.*
7. *Absolutt*
8. *Litt, det har i alle fall vært spennende å få et innblikk i hvordan det kan være å jobbe med et slikt prosjekt.*
9. *Ja det vil jeg si.*
10. *Det har det absolutt gjort og det har gitt meg mulighet til å se en sjanger jeg mest bare har hørt.*
11. *Ja.*
12. *Ettersom jeg ikke har satt meg særlig inn i opera tidligere, eller vært på opera, har dette møtet gitt meg et innblikk i denne kunstarten. Jeg har nok fått litt større forståelse, men ønsket kanskje mer om det sangtekniske.*
13. *Kanskje litt, men jeg synes fortsatt det er en utrolig langtekkelig og litt utdatert kunstart.*
14. *Jo det har det, og det er fint å ha fått opplevd en opera, og føler jeg har et bedre innblikk i opera generelt.*
15. *Jeg har aldri sett en opera live tidligere, så ja.*
16. *Jojo*
17. *Ikke egentlig.*
18. *Noen vil kanskje synes det. Men større forståelse medfører ikke større grad av engasjement. Selv om jeg personlig respekterer opera som kunstform, og attpåtil sågar mer enn før, har interessenivået mitt ikke steget betraktelig.*
19. *Jeg har egentlig ikke fått noen større forståelse for opera som kunstart. Jeg tror dette er fordi vi har fag på skolen som dreier seg om dette som musikkhistorie. I tillegg har jeg sunget noen operasanger selv, så jeg har en god peiling på hva opera er.*
20. *Ja. Har ikke hørt så mye om opera før så jeg synes møtet var lærerikt.*

Spørsmål 4:

Kan du se noen yrkesmuligheter innen opera som du ikke visste om før?

Fra vg1 skrev 10 av 13 at de hadde fått ny kunnskap og viste positiv interesse for yrkesmulighetene.

Fra vg2 skrev 10 av 16 at de hadde fått ny kunnskap og viste positiv interesse for yrkesmulighetene.

Fra vg2 skrev 10 av 20 at de hadde fått ny kunnskap og viste positiv interesse for yrkesmulighetene.

Eksempler på svar til spørsmål 4:

1. «Det finnes flere yrker innenfor opera enn jeg var klar over, og en helt ny verden av muligheter åpnet seg.»
2. «Ja! Det er mange jobber bak scenen som jeg tidligere ikke har tenkt over, som jeg nå syns er veldig kule»
3. «Ja muligens samme stilling som Kjetil Falkum har, den interesserer meg veldig.»
4. «Jeg har lært mye om nye yrker innen opera som jeg ikke visste om før.»
5. «Tja, jeg vet ikke helt, jeg kunne sikkert jobbet som lysmann eller noe sånt, det virker gøy å være med på en slik produksjon da må jeg si.»
6. «Det kan jo hende at jeg en gang i framtiden ender opp med å jobbe med en opera.»
7. «De jobbene som er bak scenen visste jeg ikke om fra før av.»
8. «Foreløpig har jeg ingen planer om å jobbe innen opera, men jeg syns det var interessant å høre om kostymemaker og rekvisitør, da det er ting jeg er litt interessert i.»
9. Ja. Bukserollen var interessant, så det kunne jeg sett for meg å gjøre.
10. Det som hun jenten jobbet med, hun som hadde kontroll på alle rekvisittene.
11. Ja, jeg kan nå se yrkesmuligheter som rekvisitør, kostymemaker og scenografi, innenfor opera. Dette er yrkesmuligheter jeg ikke har sett eller tenkt på før.
12. Det som Maya var, «sjefen» på scenen liksom. Det var kult.
13. Ja, Alle de som jobbet bak scena var jeg ikke helt klar over.
14. Ja det kan jeg. Jeg visste ikke at det fantes så mange jobber innen en operaforestilling og jeg har lært veldig mye. Jeg er veldig glad for at vi får være med på å se sånne ting jeg vanligvis ikke ville sett. Det vekker nye tanker og interesser.
15. Ja, jeg visste heller ikke at det var så mange jobber innen opera.
16. Ja, det er mange yrker. Kommer helt an på hva man liker og er interessert i.
17. Kanskje som rekvisitør.
18. Ja, for eksempel inspisient som jeg aldri hadde hørt om engang før dette.
19. Foreløpig har jeg ingen planer om å jobbe innen opera, men det var interessant å høre om kostymemaker og rekvisitør, da det er ting jeg er litt interessert i.
20. Ja, jeg har fått vite om inspisient, som virker som et veldig interessant yrke og jeg kan se for meg at jeg kan jobbe som det i framtiden. Samtidig er lys noe jeg har tenkt på veldig lenge. På operaen var det veldig interessant bruk av lys som jeg aldri har sett før, og det motiverte meg litt mer til å kanskje ta den veien.
21. Ja.
22. Ja.
23. I så fall må det være på generelt basis når det kommer til å jobbe bak scene og arbeide med å organisere og produsere en slik forestilling, innenfor opera eller andre kunstformer.
24. Joda, alt som ikke har med det å være operasangerinne/operasanger å gjøre er jo ting jeg ikke vet spesielt mye om.
25. Må jo være inspisient, da jeg liker å holde kontroll på ting.
26. Det er muligheter, men personlig ville jeg ikke sikte mot opera. Kan jo fortsatt ende opp der, men det er ikke førstevalget.

27. *Inspisient høres ut som drømmejobben for meg. Er en kontrollfreak av en annen verden, så hadde vært perfekt for meg. Men tror samtidig ikke jeg kunne levd som freelancer, der både inntekt og arbeid er ganske uforutsigbart.*
28. *Ja.*
29. *Ja, sveising.*
30. *Ja. Ha kontroll på alle tingene og personene.*
31. *Kanskje som rekvisitør.*
32. *«For meg tror jeg det blir for mye å jobbe i et så usikkert og hardt yrke, selv om elementer i en produksjon er ting jeg interesserer meg for.*
33. *«Både ja og nei. Mange av yrkene innen opera virker veldig interessante og lærerike, men jeg vet ikke helt om dem passer helt for meg.*
34. *«Jeg tror ikke at jeg vil bruke livet mitt bak scenen på en operaproduksjon, selv om jeg har stor glede og respekt for kunstformen. Jeg tror at min personlige kompetanse kan brukes til noe annet, selv om det kunne være morsomt.»*
35. *For meg har det alltid vært dans. Så med mindre det er dans der, kan jeg ikke se det for meg.*
36. *Ikke noe som jeg ikke visste om før nei.*
37. *Nei*
38. *Nei, ikke egentlig. Synes ikke det har så mye med mitt liv å gjøre.*
39. *Ja, men ingen jeg selv ville valgt.*
40. *Føler ikke vi har «vært med» på så mye akkurat. Har jo vært interessant å høre om operaproduksjon, men kan bli litt kjedelig når det blir mange lange foredrag.*
41. *Ikke egentlig.*
42. *Tja, vet nå ikke det.*
43. *Jeg kunne egentlig ikke tenke meg å jobbe innenfor opera med mindre jeg blir operasanger, men jeg har ikke den stemmen til det. Jeg syns det er veldig gøy å synge opera, men vet at det er ekstremt mye arbeid for å komme seg dit og jeg tror operativet er litt for hardt for meg. Men i det man står på scenen og synger, tror jeg det må være den fineste jobben i verden.*